

از خوبان جهان يك نفر كم شد

ژاله علو بزرگ بود و مهم، قدمت داشت و اصیل، با او میتوان بخشی از تاریخ هنر ایران را ورق زد.

از زمانی که وارد رادیو شد، همان سالها که رادیو تازه وارد خانه‌های مردم شده بود و داشت رونق می‌گرفت، او از پایه‌گذاران برنامه «داستان شب» شد تا زمانی که در تئاتر کار کرد و بعد در تلویزیون بازی داشت که نتیجه‌اش هنرنمایی چون امیرکبیر، گرگ‌ها، گالشهای مادر بزرگ، روزی روزگاری، آوای فاخته و... بود. او همچنین در سینما نقش‌آفرینی‌های زیاد و دوست‌داشتنی داشت از جمله داش آکل، روز واقعه، پری، سلطان و... .

ژاله علو منحصر به فرد بود، از بازیگرانی که هم سیمای جذابی داشت و هم صدای زیبا. صدایش به دل می‌نشست و عطر دل‌انگیزی داشت، آنقدر دوست‌داشتنی که آرامش می‌بخشید. بخشی از هنر ماندگار ژاله علو به دوبله مربوط می‌شود. سریال‌ها و کارتون‌های خاطره‌انگیز دهه شصت با صدای او برایمان تداعی می‌شود.

از «رامکال» تا «سرنديپيتي» و «دهکده حیوانات (میشا)» و «بامزي قوي‌ترین خرس دنیا» و «الفي» و «سال‌های دور از خانه (اوشین)» و فیلم انیمیشن «گره‌های اشرافی» که وقتی به اسم این سریال‌ها و فیلم‌ها دقت می‌کنیم صدای علو در گوشمان می‌پیچد.

وقتی خبر درگذشت او در فضای مجازی پیچید، رضا درستکار، منتقد سینما برای این هنرمند نوشت: از خوبان این جهان کم‌توفیق، یکی کم، او از میان کسانی سر برآورده بود که قدشان از ارتفاع هنر معاصر ایران بلندتر بود؛ خاص، ویژه و مثال‌زدنی.

یا ابوالفضل نجیب نوشت: او با هیچ بازیگر و دوبلوری قابل مقایسه نبود.

شاید برای‌تان جالب باشد که ژاله علو چگونه برای نقش خاله لیلا در سریال روزی روزگاری انتخاب شد، در همین رابطه امرالله احمدجو، نویسنده و کارگردان «روزی روزگاری» در ماهنامه فیلم امروز (مجله فیلم سابق) می‌نویسد: «... پس از پاسخ منفي خانم فهيمه راستکار هيچ بازیگر زني را نمی‌شناختم که مناسب این نقش باشد تا اینکه خانم ژاله علو پیشنهاد شد. وقتی عکس ایشان را دیدم، گفتم این همان خاله است! منتها گفتند ایشان چون در رادیو برنامه اجرا می‌کنند و کسالت دارند از تهران خارج نمی‌شوند. فیلمنامه را برای‌شان فرستادیم و پرسیدم چه چیزی باعث می‌شود شما تهران را ترک کنید؟

خانم ژاله خیلی رسمی گفتند: «فیلمنامه آقا!» زدم زیر خنده و گفتم: خیالم راحت شد. خانم ژاله با طنز پرسید: «اینقدر مطمئنی؟» گفتم: بله. حدس من درست بود و خانم ژاله قبول کرد که از تهران خارج شود و نقش را بازی کند. تنها شرطی که گذاشت، این بود که يك مكان مستقل ميخواهد و حوصله شلوغي را ندارد...»

نکته دیگر درباره علو اینکه بسیار گزیده کار بود. با اینکه کارنامه قطوری دارد در کارهای دم‌دستی حضور پیدا نمی‌کرد و نقش‌های کم‌مایه در کارنامه‌اش به چشم نمی‌آید. بازیگری که اهل شوآف نبود، نجیب و متین بود و بر صدر می‌نشست. با اینکه مهربانی از سر و صورتش می‌بارید، اما زیاد اقتدار داشت. کوتاه اینکه هنرمندی که قدر خود و هنرش را می‌دانست. روحش شاد.

*تینا جلالی